

Ne üldögéljünk – térdepeljünk!

Megtartotta záró ülését a Magyarországi Evangélikus Egyház XI. Zsinata

- Szerző: Vitális Judit
- Fotó: Balla Mária, Vitális Judit

Utoljára ülésezett a Magyarországi Evangélikus Egyház XI. Zsinata. A május 31-i, tizenhetedik ülészen a küldöttek módosították a 2024. évi költségvetést, döntöttek arról, kinek a feladata legyen javaslatot tenni a gyülekezetépítési szempontrendszer kidolgozó munkacsoport összetételére, és helyben hagyták egyes, a lelkeszi életpályamodellhez kapcsolódó jogszabályok módosítását. A zsinat az országos tisztségviselők jelentései után bűnbánati és hálaadó istentisztelettel zárta munkáját.

A két vak meggyógyításának történetét (Mt 9,27–31) választotta nyitóáhitának alapigéjéül Hafenscher Károly, a zsinat lelkeszi elnöke. A gyógyítási történetek kétféle érzést váltanak ki belőlünk – mondta. Egyfelől „együttérzünk a nyomorultakkal, másrészt csodáljuk a Názáretit, és megfogalmazzuk a magunk számára: gyógyító Urunk van”. A kérdés, amelyet akkor Jézus a vakoknak tett fel, ma nekünk szól: hisszük-e valóban, hogy ő meg tudja tenni, hogy újra lásunk, halljunk, talpra álljunk, egészségesek legyünk? Egyenként és egyházként is egyedül ezen, a benne való hitünkön múlik a gyógyulásunk. „Egyetlen kérésünk ez legyen: gyógyító Urunk, segíts, könyörülj rajtunk, hogy teljesen rád tudjuk bízni magunkat!” – zárta szavait Hafenscher Károly.

Döntések a „hajrában”

A zsinati elnökség, illetve a bizottságok beszámolóit, valamint a napirend elfogadása után a második ülés keretében az előzetes elképzelések szerint az elektronikus szavazási rendszer tesztüzemi próbájára került volna sor. Azonban Krámer György országos irodaigazgató előterjesztéséből kiderült: az ügyrend erre vonatkozó pontja módosításának hiányában a rendszer éles helyzetben való alkalmazása egyelőre nem volt lehetséges; az ügyrend ugyanis jelenléti ülészen esetében a név szerinti szavazásoknál papíralapú szavazást ír elő. Ezért az országos irodaigazgató visszavonta a rendszer kipróbálására vonatkozó javaslatát. Az így módosított napirendet – négy „nem” szavazat és hét tartózkodás mellett – elfogadták a küldöttek.

A harmadik ülés tárgya a Magyarországi Evangélikus Egyház 2023. évi beszámolójának megtárgyalása és elfogadása, valamint a 2024. évi költségvetési törvény módosítása volt, Pröhle Gergely országos felügyelőnek és Vetési Veronika könyvelőnek, az országos iroda gazdasági osztálya munkatársának az előterjesztésében. Szóba került egyebek mellett, hogy a diaszpóra, illetve a kórházi lelkipásztori szolgálat támogatására az előzetesen kalkulált összeghez képest kisebb összegű állami támogatás érkezett, míg az intézményeknek kifizetendő rezsikompenzációs keretösszeg várhatóan magasabb lesz a korábban tervezettnél.

Az előterjesztők megemlékeztek a részben már lezárult, részben még folyamatban lévő energetikai beruházásokat, a rövid távú lekötésekből származó bevételeket, illetve a kormánnyal kötött megállapodás keretében megvalósuló [óvodafejlesztési program](#) aktualitásait, nevezetesen, hogy további két beruházás – Bakonycsernyén, illetve Sopronban – elindításához érkezett állami támogatás. A szavazás során a küldöttek nagy többséggel – négy tartózkodás és egy érvénytelen szavazat mellett – elfogadták a 2023. évi beszámolót és a 2024. évi költségvetési törvény módosítását.

A negyedik ülés témáját az adta, hogy a népszámlálási és népmozgalmi adatokat miképpen kellene felhasználni a gyülekezetépítésben. [A zsinat 2023. november 25-i ülészakán](#) Fábri Györgyöt azzal bízták meg, hogy mostanra dolgozza ki, milyen összetételű munkacsoport lenne alkalmas az adatelemző és javaslattevő munka elvégzésére. Az Északi Egyházkerület felügyelője az előterjesztésében elmondta: valamennyi egyházközséghez eljuttatták a gyülekezetre vonatkozó adatelemzéseket, valamint egy iránymutatást arra nézve, hogy milyen szempontrendszer szerint tekintsenek a számokra. Így nincs akadálya a gyülekezetektől érkező visszajelzések összegyűjtésének. Az úgynevezett deliberatív stratégiaalkotás során ezeket is figyelembe kellene venni.

A hozzászólások során az az álláspont kristályosodott ki – és végül a zsinati határozatot is ennek jegyében hozták meg két „nem” szavazat és négy tartózkodás mellett –, hogy a gyülekezetépítési szempontrendszert kidolgozó munkacsoport összetételére vonatkozó javaslat kidolgozására az egyházmegyei elnökségeket kéri fel, az országos irodaigazgató koordinációjával és Fábri György bevonásával. Az új zsinat a 2025 februárjában tartandó ülészakán fog döntést hozni a munkacsoport létrehozásáról, és választja meg a tagjait.

Az ötödik ülés tárgya a [lelkészi életpályamodellhez \(LEM\)](#) kapcsolódó egyes törvényi helyek módosítása volt. Ezek – ahogyan Bárdossy Tamás LEM-referens előterjesztésében hallhatták a küldöttek – elsősorban a cikluszárás kérdését érintették. A lelkész a következő kategóriához meghatározott életkor elérésekor és a kreditrendszer követelményeinek teljesítése után (ezek együttes fennállását nevezik cikluszárásnak) lép a felsőbb kategóriába. Ha a lelkész a lezárandó ciklus követelményeit hiánytalanul teljesítette, akkor a lezárandó ciklushoz tartozó bérkategória szerinti egyhavi bérének megfelelő összegű juttatásban részesül. Ha a lezárandó ciklus követelményeiben hiány mutatkozik, akkor azok pótlásáig nem léphet következő bérkategóriába, megszűnik a magasabb egyházkormányzati szinten tisztség betöltésére vonatkozó választhatósága, továbbá szünetel az országos egyházon keresztül neki járó juttatás folyósítása. A hozzászólások során Pongrácz Máté lelkész részéről az hangzott el, hogy a vázolt elképzelésben megfogalmazódó büntető szemlélet helyett üdvösebb lenne egy motiváló, ösztönző rendszer kidolgozása, és akár hathavi bérnek megfelelő jutalom kiutalása. Válaszában Bárdossy Tamás arra mutatott rá, hogy csak az egyhavi bérjutalom jövőre hetvenmillió forintos tételt fog jelenteni a költségvetésben. A jogszabályok konkrét szövegezésével kapcsolatban nem érkezett módosítási javaslat, így az előzetesen kiküldött tervezetet negyvenegy „igen” szavazattal – két „nem”, három tartózkodás mellett, egy fő pedig nem szavazott – fogadta el a zsinat.

Számadás és önvizsgálat

A hatodik ülésen az országos tisztségviselők – Fabiny Tamás elnök-püspök, Pröhle Gergely országos felügyelő, Hafenschér Károly, a zsinat lelkészi elnöke és Abaffy Zoltán, a zsinat nem

lelkészi elnöke – tartották meg beszámolóikat, amelyekben nemcsak az elmúlt egy évre, hanem a hatéves ciklus egészére tekintettek vissza.

[Fabiny Tamás elnök-püspök](#) évenkénti bontásban szólt a 2018-tól 2024-ig tartó időszak legfontosabb történéseiről. Kiemelte egyházunk helytállását a pandémia idején, illetve az orosz-ukrán háború okozta menekültválságra válaszul adott egyéni és közösségi segítségnyújtást. Felhívta a figyelmet arra, hogy az egyház nem a lelkészek, hanem a hívek közössége, és szükség van a laikusok aktivitására, továbbá a fiatalok megszólítására-bevonására. A külkapcsolatok alakulása mellett beszélt a hazai közélet aktualitásairól, az egyházvezetésnek a politikától való viszonylagos távolságtartásáról és társadalmi kérdésekben való megnyilvánulásairól. Részben hasonló tematika mentén tartotta meg beszédét [Pröhle Gergely országos felügyelő](#) is. Megemlítette egyebek mellett a kormánnyal kötött megállapodást, az országos presbitériumnak az intézményátvételekkel kapcsolatban tanúsított álláspontját, a bajor testvéregyházzal való kapcsolat jelentőségét. Beszélt arról, miért fontos, hogy az egyházvezetésben úgy tudjanak okos kompromisszumokat kötni, hogy közben hitéleti kérdésekben csakis a teológiai tisztaságra figyelnek.

A két ciklus után búcsúzó zsinati elnökség tagjai jelentéseikben személyes hangot ütöttek meg. [Hafenscher Károly lelkészi elnök](#) abból az alaphelyzetből indult ki, hogy szereti az egyházat, és ez motiválta minden megnyilvánulását, döntését. A zsinati munka értékelését is elsősorban a lelkület oldaláról tartja kívánatosnak, és önvizsgálatot is így tart. A stafétaátadás jegyében azt az ajánlást tette az újonnan összeülő zsinat tagjainak, hogy az egyház teljes és átfogó képviselőjére törekedjenek.

[Abaffy Zoltán nem lelkészi elnök](#) a tényszerűen sorolható eredmények mellett a sikertelenségekről is szólt. Ezeket sorra véve fogalmazták meg azt is, milyen feladatokat hagyományoznak a következő zsinatnak. A számadás jegyében tért ki arra, milyen tisztségekben szolgált az elmúlt évtizedekben – és elérkezve fejezte ki reménységét, hogy az Úr tudja és akarja még őt valamire használni.

A jelentések elfogadása után a zsinat közegyházi szolgálattól búcsúzó elnökségének Krámer György országos irodaigazgató köszönte meg elkötelezett és alázatos szolgálatát. A zárzóban elhangzott: egyházunk XII. zsinata november 22-én és 23-án tartja alakuló ülését, a mostani zsinat addig ügyvivőként foglalkozik az esetlegesen felmerülő feladatokkal.

Jussunk el a dicsőítésig!

A zsinatzáró bűnbánati és hálaadó úrvacsorai istentiszteleten a zsinat elnöksége működött közre, az igehirdetés szolgálatát Fabiny Tamás elnök-püspök végezte. Ef 3,14–19 alapján tartott prédikációjában arról szólt, hogy a zsinat elsődlegesen nem adminisztratív, törvényalkotó testület, hanem imádságból élő lelki közösség.

Idézte Kosztolányi Dezső *Sakkoztunk egyszer három nagydiákok* című versének egy sorát: „...térden állva nézni kell a szépet...” Mi abban a kiváltságos helyzetben vagyunk, hogy Isten szépségét, jóságát nézhetjük. „Hajlamosak vagyunk azonban ezt üldögélve tenni, de milyen jó lenne, ha az üldögéléstől eljutnánk a térdeplésig!” – fogalmazta meg vágyát az elnök-püspök. Ahogyan Pál meghajtja térdét az Atya előtt, úgy nekünk is térdeplő egyházzá kell válnunk. Nehémiáshoz hasonlóan – utalt vissza Fabiny Tamás az Északi Egyházkerület missziói napján elmondott igehirdetésére –, mielőtt elkezdjük az építkezést, le kell borulnunk, és imádkoznunk kell. A bűnvalláson, a kérésen és a hálaadáson át el kell jutnunk a dicsőítésig, és akkor megismerhetjük Krisztus minden ismeretet meghaladó szeretetét.